

چکیده

کلزا یکی از گیاهان روغنی است که علاوه بر تولید روغن خوراکی کاربرد صنعتی نیز دارد. با توجه به مصرف سرانه ۱۵/۸ کیلوگرمی روغن در کشور و وارداتی بودن قسمت اعظم روغن مورد نیاز، کشت و توسعه گیاهان روغنی ضرورت وافر دارد. در کلزا، عملکرد دانه تابعی از اجزای تشکیل دهنده آن، شامل تعداد بوته، در متر مربع، تعداد غلاف در بوته، تعداد دانه در غلاف و وزن دانه می‌باشد. به منظور ارزیابی خصوصیات مورفولوژیک، عملکرد و اجزای عملکرد ۱۰ رقم کلزا، آزمایشی به صورت طرح بلوک کامل تصادفی در ۳ تکرار در شهرستان فومن در سال زراعی ۹۵-۱۳۹۴ اجرا شد. نتایج به دست آمده نشان داد که اثر رقم بر صفات مورفولوژیک، عملکرد و اجزای عملکرد به جز وزن هزار دانه معنی‌دار بود. بیشترین تعداد خورجین در بوته متعلق به رقم Dk7170 (۱۰۵/۱) و بیشترین تعداد دانه در خورجین مربوط به رقم Hyola4815 (۲۶/۸) بود. در بین ارقام مورد نظر بیشترین و کمترین عملکرد دانه به ترتیب در رقم ظفر و RGS (۱۷۲۰) کیلوگرم در هکتار) و Jerry (با میانگین ۳۰۰ کیلوگرم در هکتار) به دست آمد. به نظر می‌رسد اثرات القایی عوامل محیطی همچون افزایش دما بتواند با تحریک رشد، تفاوت اولیه ارقام را تحت تأثیر قرار دهد. این امر با تکرار آزمایش قابل بررسی خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: کلزا، ارقام، اجزای عملکرد، عملکرد دانه